

INFORMACJA¹

O ŚRODKACH BEZPIECZEŃSTWA I SPOSOBACH POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA AWARII PRZEMYSŁOWEJ W ZAKŁADZIE Italmatch Polska Sp. z o.o. ul. Narutowicza 15, 41-503 Chorzów

1. Oznaczenie prowadzącego Zakład

Prowadzący Zakład

Italmatch Polska Sp. z o.o.
ul. Narutowicza 15, 41-503 Chorzów

Adres Zakładu

Italmatch Polska Sp. z o.o.
ul. Narutowicza 15, 41-503 Chorzów

Osoba udzielająca informacji

Zbigniew Wójcik – Dyrektor Zakładu
tel. 668 567 880
e-mail: z.wojcik@italmatch.com

2. Potwierdzenie, że Zakład podlega przepisom w zakresie przeciwdziałania awariom przemysłowym

Zakład Italmatch Polska Sp. z o.o. podlega przepisom w zakresie przeciwdziałania awariom przemysłowym zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. 2024 poz. 54). Spółka Italmatch Polska Sp. z o.o. dokonała stosownego Zgłoszenia Zakładu, o którym mowa w art. 250 ust.1, Śląskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej.

Spółka Italmatch Polska Sp. z o.o. przekazała również do KW PSP Program Zapobiegania Awariom oraz Raport o Bezpieczeństwie dla Zakładu Italmatch Polska. W/w dokumenty przekazano również Śląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Potwierdzeniem dopełnienia powyższych obowiązków jest Decyzja administracyjna Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, wydana po uwzględnieniu pozytywnej opinii Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska zatwierdzająca Raport o bezpieczeństwie dla Zakładu Italmatch Polska Sp. z o.o.

¹ Zgodnie z art. 261a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2024 poz. 54)

3. Opis działalności Zakładu

Zakład Italmatch Polska prowadzi działalność w zakresie przyjmowania, czasowego magazynowania i wydawania białego / żółtego fosforu z / do kontenerów, tank-kontenerów oraz cystern kolejowych.

4. Charakterystyka składowanych substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu Zakładu do zakładu o dużym ryzyku, z uwzględnieniem ich nazw lub kategorii oraz zagrożeń, jakie powodują

Zakład Italmatch Polska został zaliczony do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) ponieważ maksymalna ilość substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie Zakładu tj. fosforu białego / żółtego, przekracza wartość progową dla ZDR.

Biały / żółty fosfor jest alotropową postacią fosforu elementarnego. Najbardziej charakterystyczną cechą substancji jest jej spontaniczna piroforyczność, jeśli substancję wystawi się na działanie tlenu atmosferycznego. Więcej informacji na temat reakcji spalania fosforu znajduje się w tytule Charakterystyka reakcji chemicznej fosforu z tlenem.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka i właściwości fizyko-chemiczne

Wzór chemiczny	P ₄
Synonimy nazwy	Fosfor, żółty fosfor, tetrafosfor, tetramer fosforu, fosfor elementarny
Wygląd i stan skupienia przy 20°C	Twarde ciało stałe przypominające wosk pszczeli
Barwa	Biała do żółto-brązowej
Zapach	Specyficzny, fosfinowy
Masa molowa	123,9 g/mol (tetramer)
Ciężar właściwy	1,83 g/cm ³
Temperatura topnienia/krzepnięcia	44°C
Temperatura wrzenia	280°C
Temperatura zapłonu	<20°C
Temperatura samozapłonu	<30°C
Prężność par przy 20°C	3,5 Pa
Gęstość par (powietrze = 1)	4,42
Rozpuszczalność w wodzie	Zaniedbywalnie mała (0,0003%)

Tabela 2. Toksyczność oraz zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi

Klasa zagrożenia	Kategoria zagrożenia	Oznaczenie zagrożenia
Żrący dla skóry	1A	H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu
Toksyczność ostra	2	H300 Połknięcie grozi śmiercią
Toksyczność ostra	2	H330 Wdychanie grozi śmiercią

Tabela 3. Zagrożenia dla środowiska naturalnego

Klasa zagrożenia	Kategoria zagrożenia	Oznaczenie zagrożenia
Substancje stałe piroforyczne	1	H250 Zapala się samorzutnie w przypadku wystawienia na działanie powietrza
Toksyczność ostra dla środowiska wodnego	1	H400 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne

Tabela 4. Zagrożenia wynikające z właściwości fizykochemicznych

Klasa zagrożenia	Kategoria zagrożenia	Oznaczenie zagrożenia
Substancje stałe piroforyczne	1	H250 Zapala się samorzutnie w przypadku wystawienia na działanie powietrza

Piktogramy wskazujące rodzaj zagrożenia

5. Informacje dotyczące głównych scenariuszy awarii przemysłowej

Zagrożenie poważną awarią w Zakładzie Italmatch Polska Sp. z o.o. występuje w instalacji logistyczno – magazynowej dostaw fosforu białego / żółtego. W związku z powyższym instalację tą poddano analizie ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Przeprowadzono identyfikację zagrożeń uwzględniającą zagrożenia wewnętrzne w instalacji oraz zewnętrzne związane z sąsiedztwem innych instalacji mających wpływ na wystąpienie

efektu domina jak również analizę danych historycznych nt. awarii z takimi samymi substancjami w podobnych procesach. Na tej podstawie wytypowano główne scenariusze awaryjne:

1. Rozszczelnienie bębna z fosforem (w postaci ciała stałego) podczas rozładunku i transportu wózkiem widłowym
2. Wypięcie się otwartego bębna z zawiesia podczas jego transportu przy pomocy wciągnika łańcuchowego
3. Zbyt niski poziom wody w zbiornikach magazynowych
4. Rozszczelnienie podziemnego zbiornika magazynowego z fosforem
5. Rozszczelnienie na połączeniu rurociągu z fosforem z napełnianą cysterną
6. Pęknięcie rurociągu łączącego zbiornik magazynowy z cysterną
7. Zerwanie ramienia rurociągu nalewczego cysterny podczas załadunku
8. Przepelnienie cysterny podczas załadunku
9. Uszkodzenie bębna podczas załadunku wózkiem widłowym do boksu

Z przeprowadzonej analizy zagrożeń i oceny ryzyka procesowego wynika, że zastosowane w zakładzie techniczne i organizacyjne środki bezpieczeństwa umożliwiają skuteczne zapobieganie zdarzeniom awaryjnym (uwolnieniom substancji niebezpiecznych do otoczenia) a w przypadku ewentualnego uwolnienia, ograniczają możliwość rozwoju scenariuszy awaryjnych.

Wielkość ryzyka dla wszystkich reprezentatywnych scenariuszy awaryjnych nie przekracza poziomu dopuszczalnego – tolerowanego akceptowanego (TA). W żadnym ze scenariuszy nie ma konieczności wprowadzania dodatkowych zabezpieczeń.

6. Opis zastosowanych środków bezpieczeństwa, które zostaną podjęte w przypadku wystąpienia awarii

Bezpieczeństwo funkcjonowania Zakładu Italmatch Polska Sp. z o.o. oraz szybką interwencję w przypadku wystąpienia awarii zapewniają wymienione poniżej środki bezpieczeństwa.

- Układ kontroli przepelnienia cysterny
- Zabezpieczenia stanowiska rozładunku / wyładunku jednostki transportowej
- Przepływomierz surowca przesyłanego rurociągiem z i do jednostek transportowych
- Przepływomierz wody technologicznej
- Sonda temperatury zbiornika podziemnego
- Sonda poziomu wypełnienia zbiornika podziemnego
- Blokady pomp ekspedycyjnych
- Blokada zbyt niskiego poziomu surowca w magazynie podziemnym
- Blokada zbyt niskiej temperatury w zbiornikach podziemnych
- Czujki płomienia
- Centrala przeciwpożarowa

- Ręczne ostrzegacze pożarowe
- Sygnalizatory akustyczne
- Instalacja odgromowa i ochrona przed elektrycznością statyczną
- Awaryjne źródło zasilania w energię elektryczną
- Awaryjne zbiorniki wodne
- Tace przeciwrozlewowe
- Koryta przeciwrozlewowe
- Monitoring instalacji
- Instalacja zraszaczowa
- Hydranty
- Gaśnice
- Środek do neutralizacji rozlewów
- Sprzęt medyczny
- Środki ochrony indywidualnej

7. Informacja dotycząca sposobów ostrzegania i postępowania społeczeństwa w przypadku wystąpienia awarii

Alarmowanie na terenie Zakładu, ze względu na jego małą powierzchnię, odbywa się głośowo poprzez kontakt osobisty. Personel Zakładu dysponuje także krótkofalówkami, które z powodzeniem mogą być używane do komunikacji wewnętrznej w sytuacji alarmowej.

Powiadamianie jednostek ratowniczych i innych służb

Jeżeli zostanie podjęta decyzja o wezwaniu sił zewnętrznych, w pierwszej kolejności wykonywany jest telefon na ogólnopolski numer alarmowy 112.

Powiadamianie podmiotów sąsiadujących

Powiadomienie podmiotów sąsiadujących, w wypadku awarii przemysłowej w Zakładzie, może następować w sytuacji:

- wcześniejszego powiadomienia służb ratowniczych,
- akceptowalnego poziomu zagrożenia dla zdrowia i braku zagrożenia dla życia powiadamiającego,
- oceny, że na terenie podmiotu sąsiadującego, w wyniku awarii w Zakładzie, może dojść do zagrożenia zdrowia lub życia personelu lub podmiot sąsiadujący może być narażony na straty w mieniu,
- potrzeby zarządzenia natychmiastowej ewakuacji personelu sąsiadującego.

Bezpośrednie skutki scenariusza awaryjnego (działanie toksyczne dymu, pożar, promieniowanie termiczne itp.) nie oddziałują na ludność cywilną i inne jednostki podległe

samorządowi Chorzowa. Nie mniej jednak podmioty te mogą dotykać skutki pośrednie takie jak:

- stres wywołany intensywną aktywnością i widocznością publicznych służb ratowniczych,
- obawy i niepewność związane ze znalezieniem się w nieznannej sytuacji i poczucie zagrożenia znalezieniem się w potencjalnie niebezpiecznym miejscu,
- przeszkody komunikacyjne w dotarciu z lub do swojego miejsca zamieszkania lub dotarciu do swoich bliskich, spowodowane zablokowaniem ruchu kołowego lub zatorami komunikacyjnym wynikającymi z prowadzonej akcji ratowniczej na terenie Zakładu Italmatch Polska.

Zachowanie się po wystąpieniu awarii – szczegółowe instrukcje dla społeczeństwa, pracowników sąsiednich przedsiębiorstw i innych osób znajdujących się w rejonie zagrożenia, określi Kierujący Działaniem Ratowniczym. Ogólne wytyczne zamieszczono poniżej.

Po usłyszeniu sygnału alarmu o awarii na terenie Zakładu Italmatch Polska Sp. z o.o.:

1. Gdy usłyszysz modulowany dźwięk syreny alarmowej Obrony Cywilnej, zachowaj spokój.
2. Będąc na zewnątrz wejdź do budynku, zamknij dobrze wszystkie okna i drzwi.
3. Zadbaj o osobiste środki komunikacji: zlokalizuj swój telefon komórkowy i miej go przy sobie na wypadek zaistnienia potrzeby jego użycia.
4. Nie dzwoń nigdzie, nie generuj szumu informacyjnego, nie zajmuj zasobów sieci telekomunikacyjnych bez potrzeby.
5. Nasłuchuj komunikatów, które mogą nadejść z megafonów samochodów służb kierowania akcją, tj. straży pożarnej, straży miejskiej lub policji.
6. Nie wychodź z budynku, nie gromadź się.
7. Nie panikuj! Nie ma o co!
8. Jeżeli istnieją w twojej placówce lub miejscu pracy procedury na wypadek sytuacji kryzysowych, postępuj zgodnie z nimi.

Postępując rozsądnie pomagasz w działaniach neutralizacji skażenia / gaszenia pożaru. Podporządkuj się bezwzględnie poleceniom służb ratowniczych.

W razie potrzeby ewakuacji:

1. Nasłuchuj poleceń służb ratowniczych wszelkimi dostępnymi tobie środkami (np. telefonia komórkowa, telefonia stacjonarna, CB-radio, itp.).
2. Jeżeli zajdzie taka konieczność, ratownicy pokierują cię do miejsca ewakuacji i poinstruują, w jaki sposób do niego dotrzeć.
3. Podporządkuj się poleceniom służb ratowniczych; nie działaj na własną rękę, nie przeszkadzaj w prowadzeniu działań.

Pamiętaj! Bez względu jak daleko od źródła pożaru się znajdujesz, nigdy nie wolno wchodzić w strefę gęstego dymu pofosforowego bez odpowiedniego ekwipunku chroniącego układ oddechowy!

Uwaga! Dym, poza oczywistym i opisanym powyżej działaniem chemicznym, może powodować jeszcze jeden – nie mniej ważny – problem: dym powoduje ograniczenie widoczności, a co za tym idzie, kłopoty przy prowadzeniu pojazdów mechanicznych i dostrzeganiu przeszkód terenowych. Poruszanie się w zadymionym terenie stwarza realne zagrożenie wystąpienia wypadków komunikacyjnych z udziałem pieszych i pojazdów!

Zachowanie się w przypadku odwołania alarmu o awarii

Po usłyszeniu informacji o odwołaniu alarmu o awarii na terenie Zakładu Italmatch Polska Sp. z o.o.: zaleca się wszystkim osobom przebywającym w sąsiedztwie miejsca awarii zastosowanie się do niżej podanych wskazówek:

1. Stosować się do poleceń prowadzących działania ratowniczo-gaśnicze i porządkowe;
2. Ostrożnie opuścić schron lub ukrycie, omijając jednocześnie wszelkie podejrzane przedmioty (np. pojemniki, torby) oraz miejsca (np. kałuże, plamy nierozpoznanych substancji i zagłębienia terenu);
3. Wrócić do miejsc zamieszkania wyłącznie po upewnieniu się, że zagrożenie na pewno zniknęło, a wszelkie niezbędne zabiegi sanitarne zlecone przez odpowiednie służby zostały wykonane;
4. Sprawdzić, we współpracy ze specjalistycznymi służbami, czy konstrukcja budynku, obiektu, miejsca zamieszkania nie stanowi zagrożenia;
5. Zutylizować wodę i żywność, które pozostały w miejscu zamieszkania;
6. Stałe zachowywać ostrożność, a po stwierdzeniu zmian chorobowych u ludzi lub zwierząt natychmiast powiadomić lekarza lub weterynarza.

Ważne rady w sytuacji kryzysowej dla obywatela doby powszechnego dostępu do Internetu

1. Nie zgrywaj bohatera lub domorosłego specjalisty w zakresie awarii przemysłowych! Te zagadnienia to szalenie skomplikowany temat wymagający interdyscyplinarnej i często bardzo specjalistycznej wiedzy, wieloletniego doświadczenia i wyważonego podejścia. Jeśli wydaje ci się, że służby ratunkowe nie podejmują właściwych działań to... najprawdopodobniej nie masz nawet pojęcia, co robią. Zanim zaczniesz krytykować, zastanów się czy równie chętnie chciał- /chciałabyś wziąć odpowiedzialność za efekty prowadzonej wg twoich wytycznych akcji ratowniczej.
2. Internet jest pełen stron internetowych, for dyskusyjnych i fanpage'ów w mediach społecznościowych wypełnionych gigabajtami treści o charakterze spiskowym, pseudonaukowym i pseudoracjonalnym. Te zasoby to głównie informacyjne śmieci,

których zadaniem bynajmniej nie jest cię doinformować czy uświadomić lecz raczej zmanipulować twoją opinię. Wyżej opisane treści przejawiają czarno-białą wizję świata z jasno zarysowaną granicą między np. dobrem czy złem, trucizną czy lekarstwem itp. Zdają się dawać zaskakująco proste odpowiedzi na skomplikowane i zawile zagadnienia różnych spraw; niektóre z tych serwisów zdają się twierdzić, że posiadają jakąś osobliwą wiedzę tajemną w danej sprawie.

Oczywiście i przemysłu chemicznego czy ratownictwa i zarządzania kryzysowego dotyczy temat walki z tzw. wiedzą pozorną (przeświadczeniem danego człowieka, że wie więcej niż specjalista danej dziedziny, mimo, że sam nie jestem specjalistą z tej dziedziny), mitologią współczesną (utartymi przekonaniem o charakterze wierzeń, porzekadeł czy rzekomo istniejącej praktyki na dany temat, które zwykle są obciążone poważnymi błędami poznawczymi lub stoją w sprzeczności w wypracowanym konsensusie naukowym) czy ostatnio modnymi tzw. fake newsami (fałszywymi doniesieniami prasowymi, postami w mediach społecznościowy, które są obliczone na wywołanie konkretnej, często bardzo emocjonalnej reakcji u odbiorcy).

Dlatego... nie daj się manipulować! Zawsze zasięgaj informacji u fachowców i zaufanych źródeł; nie od domorośłych filozofów czy znachorów! Ograniczając szum informacyjny i nie rozpowszechniając fałszywych wiadomości, przyczyniasz się do poprawy jakości zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia nie tylko własnego lecz również członków twojej lokalnej społeczności i bliskich.

Niniejsza informacja jest zgodna ze stanem faktycznym i zostanie zaktualizowana w przypadku wprowadzenia zmian w działalności Zakładu.

Data sporządzenia informacji: 16.12.2024